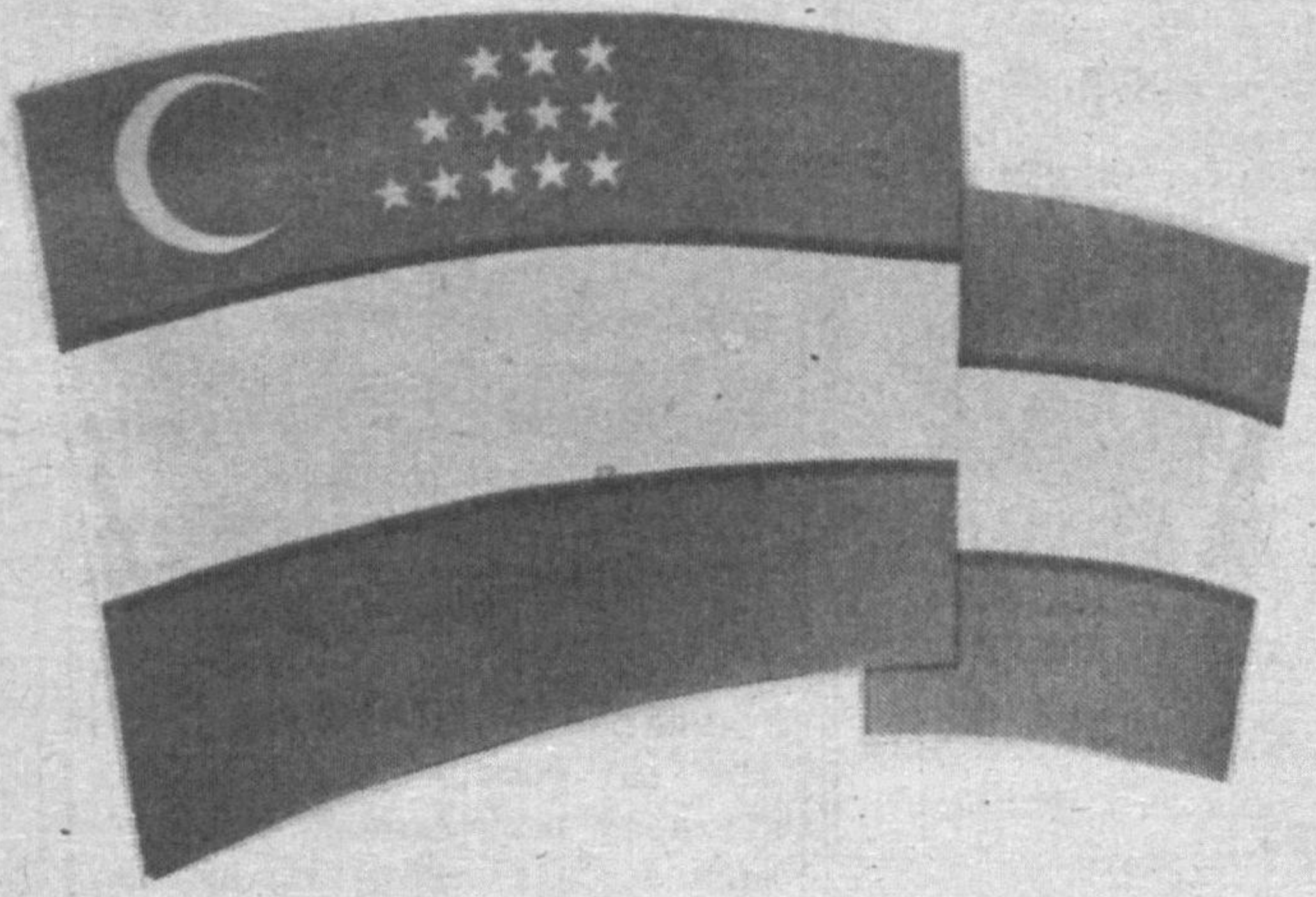


# ТОҶИГ ҲОЛДУЗИ

Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси



## ОНА ЮРТИНГ — ОЛТИН БЕШИГИНГ



### ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ДАВЛАТ БАЙРОҒИ

Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгагининг навбатдан ташқари ўтказилган УП сессиясида 1991 йил 18 ноябрь куни тасдиқланган.

Давлат байроғи ва унинг рамзи бугунги Ўзбекистон сарҳадида қадимдан мавжуд бўлган давлатлар билан тарихан боғлиқлигини англалади ҳамда республиканинг миллий-маданий анъаналарини ўзида мужассамлаштиради.

1. Байроқдаги мовий ранг Тириклик мазмуни акс этган мангу осмон ва обиҳаёт рамзидир. Тимсоллар тилида бу — яхшиликни, донишмандликни, ҳалолликни, шон-шухрат ва садоқатни билдиради. Бинобарин, Амир Темур давлати байроғининг ранги ҳам мовий рангда эди.

2. Байроқдаги оқ ранг — муқаддас тинчлик рамзи бўлиб, у кун чарогонлиги ва коинот ёриткичлари билан уйғунлашиб кетади. Оқ ранг поклик, бегуборлик, софликни, орзу ва ҳаёллар тозаллиги, ички гўзалликка интилишнинг тимсолидир.

3. Яшил ранг — табиатнинг янгиланиш рамзи. У кўпгина халқларда навқиронлик, умид ва шодмонлик тимсоли ҳисобланади.

4. Қизил чизиқлар вужудимизда жўшиб оқаётган ҳаётини кудрат ирмоқларидир.

5. Навқирон яримой тасвири бизнинг тарихий анъаналаримиз билан боғлиқ. Айни пайтда кўлга киритилган мустақиллигимиз рамзидир.

6. Юлдузлар барча халқлар учун руҳоний, илоҳий тимсол саналган. Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғидаги 12 та юлдуз тасвири ҳам тарихий анъаналаримиз, қадимги куёш йилномамизга бевосита алоқадордир. Бизнинг ўн икки юлдузга бўлган эътиборимиз Ўзбекистон сарҳадидаги қадимги давлатлар илмий тафаккурида "Нужум илми" тараққий этганлиги билан ҳам изоҳланади. Давлат байроғимиздаги ўн икки юлдуз тасвирини ўзбек халқи маданияти қадимийлиги, унинг комилликка, ўз тупроғида саодатга интилиши рамзи сифатида тушуниш лозим.

### ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ДАВЛАТ ГЕРБИ

Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгагининг X сессиясида 1992 йил 3 июль куни тасдиқланди.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби гуллаган водий узра чарақлаб турган куёш тасвиридан ҳамда ўнг томонида бугдой бошоқлари, сўл томонида очилган пахта чаноқлари суврати туширилган чамбардан иборатдир. Гербнинг юқори қисмида Республика жипслигининг рамзи сифатида саккиз қиррали юлдуз тасвирланган: саккиз қирра ичида жойлашган яримой ва юлдуз мусулмонларнинг қутлуг рамзидир. Герб марказида ҳиммат, олижаноблик ва фидойилик тимсоли бўлган афсонавий Хумо куши қанотларини ёзиб турибди. Ушбу рамз ва тимсоллар халқимизнинг тинчлик, яхшилик, бахт-саодат, фаровонлик йўлидаги орзу-умидларини ифодалайди. Гербнинг пастки қисмидаги республика Давлат байроғини ифодаловчи уч рангдаги чамбар бандига "Ўзбекистон"

сўзи битилган. "Герб" сўзининг тарихи ҳақида қисқача маълумот:

"Герб" сўзи немисча "эрбо" сўзидан олинган бўлиб, шоҳлар ва ҳукмдорларга давлат, сарҳад, ҳудуд ва бошқа наслдан-наслга мерос қолувчи мулк белгисини англатади.

Бундан 2500 йил муқаддам Эрондан Олтойга қадар чўзилган улкан сарҳадда ҳукм сурган қадимги турк хони Ҳузгон даврида ҳам туркча "тамга" сўзи айнан шу маънони билдиради эди. XII асрнинг машҳур тарихчиси Рашидиддин Ҳамадоний "Танланган тарихлар" номли китобида шаҳодат беришича, Ҳузгон ўз мол-мулкни ўғилларига улус сифатида кичик давлатларга бўлиб, инъом этган. Ушбу давлатлар ҳукмдорлари ҳам ўзларининг хонлик тамгаларига эга эди. Кўриниб турибдики, "тамга" сўзининг маъноси немисча "эрбо" сўзининг маъносига тўла мос келади.

### Буюк ғалабанинг 50 йиллигига

Уруш ва ғалаба сўзи замирида аянчли ва тотли хотиротлар мужассам. Бу сўзларни тилга олсак, нуруний отахон ва онахонларимиз оғир хўрсиниб кўйишади, нурун сўзларида беихтиёр маржон-маржон ёш халқаланади. Дориломон кунларга эсон-омон етиб келганлари учун шукроналар айтиб, "қирғинбарот кунларни биз кўрдик, сизлар кўрманглар", деб ният қилишади.

набиралари ардоғида ҳаёт кечирмоқдалар. Каттақўрғон туманидаги мактаб ўқувчилари, болалар ва ўсмирлар уюшмаси қошидаги "Ёш тарихчи" тўғараги аъзолари фахрийларимиз билан мустаҳкам алоқалар ўрнатганлар. Улар ҳолидан хабардор бўлиб туришади. Жангларида ҳалок бўлган ҳамюртлари хотирасини абадийлаштириш мақсадида "Улар Ватан учун жанг қилганлар!" деб номланган кўргазмалар

### ОТАЛАР ЖАСОРАТИ БИЗЛАРГА ЎРНАК

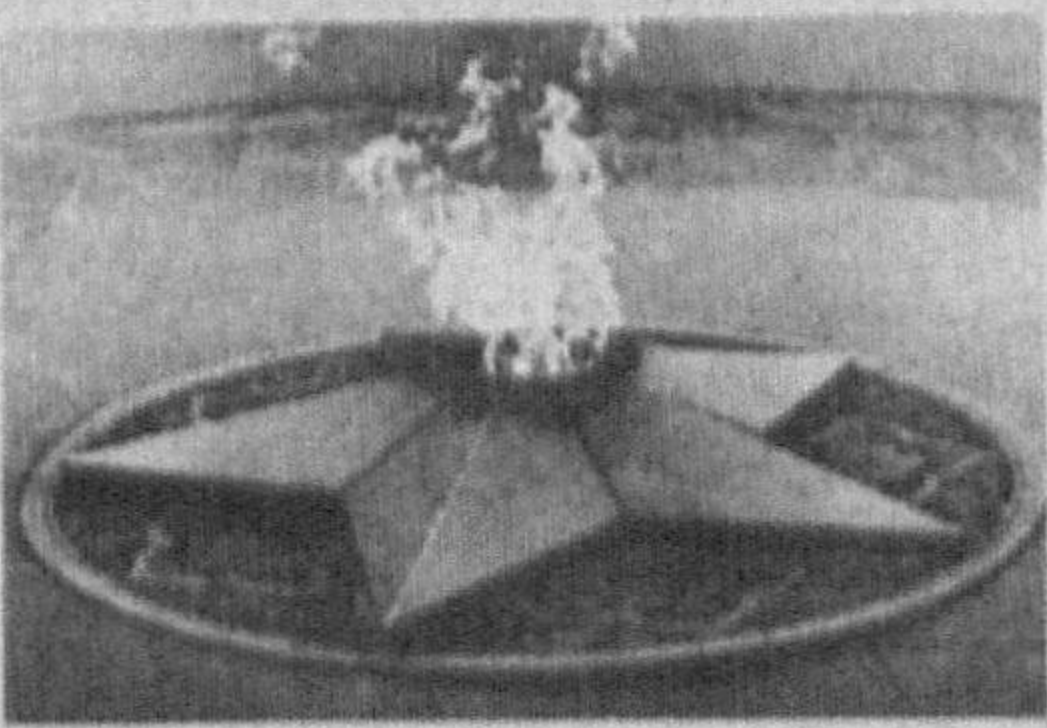
Ҳа, дарҳақиқат, беш йил давом этган ланъати уруш қанчадан-қанча одамларнинг естигини барвақт қуритмади дейсиз. Не-не забардаст, алпқомат йигитлар шаҳид кетмадилар бу адолатсиз жангларида?!

Она Ватан тупроғининг ҳар бир қаричини муқаддас билиб, биринчилар қаторида унинг ҳимоясига отланганлар орасида бизнинг Усмон Юсупов номли жамоа ҳўжалигимиз ҳудудида жойлашган Таллисой, Омонқалхат, Хўжақошиқ, Қорабек, Равотли каби қишлоқлардан ҳам алпомош келбат 18-20 ешлардаги 45 нафар навқирон йигитлар бор эди. Лекин уларнинг ҳаммасига ҳам она юрт тупроғини кўзларига тўтиб қилиш, ғалаба нашидасини суриш насиб этмади. Жангоҳлардан омон қайтган Абдулла ота Сафаров, Абдумалик ота Жомуродов, Рўзи ота Эргашев, Облоқул ота Шоматов, Нурбобо ота Холбековлар бизлар билан ҳамқору-ҳамфикр бўлиб, фарзандлари,

бурчақлар, "Шон-шухрат" музейлари, фотоальбомлар тайёрлаб, мактаб кутубхонасида суронли йиллар ҳақида хикоя қилувчи кўргазмалар ташкил қилишди. "Фахрийлар — фахримиз" деб номланган кечалар уюштириб, фахрийлар даврасида мароқли суҳбатлар қуришади.

Айни кунларда буюк ғалабанинг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга қизгин ҳозирлик кўрмоқдалар.

Каримжон СОАТОВ,  
Самарқанд вилояти, Каттақўрғон шаҳри.



### Обуна давом этмоқда



### ҲАМИШАЛИК ҲАМРОҲИМИЗ

Биз Зангиота туманидаги ўқиб,обуна давом дўстимиз сифатида ўз вақтида 21-мактабда таҳсил оламиз. энтаётганлигидан жуда хурсанд кўриниб турсин. Мактабимиз ўқувчилари "Тонг бўлдиқ ва мактабимиз юлдузи"ни ҳамишалик ўқувчилари унга езилишга ҳамроҳлари қилиб олганлар. қизгин киришиб кетдилар. Аммо айримлар унга ўз Истагимиз "Тонг Юлдузи" вақтида езилолмасдан хафа газетаси энг яқин эдилар. Газетанинг илк сонини маслаҳаттўйимиз ва содиқ

Абдурахмонов, Шокирова,  
Умаржонов, Расулбоева,  
Тўлаганбоева ва бошқалар.  
Тошкент вилояти, Зангиота тумани.

## НАТИЖАМИ? ЁМОН ЭМАС

Яқинда мактабимизда "Марҳабо талантлар!" деб номланган кўрик-танлов бўлиб ўтди. Танловнинг мақсади санъатга қизиқувчи, қобилиятли, талантли болаларни топиб, уларнинг қизиқиш ва қобилиятларни янада ривожлантириш бўлса, томошабин ўқувчиларга эстетик завқ беришдан иборат эди. Натижа ёмон бўлмади. Катта тайёргарлик билан ўтказилган мусабобада 3-"А", 6-"А", 8-"А" синф ўқувчилари голиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлишди. Айниқса 3-"А" синф ўқувчиси Гўзалхон Каримова ижро этган "Отмагай тонг" кўшиги, 7-"В" синф ўқувчиси Маҳфузaxon Раҳимбердиева ижро этган "Она-жоним" кўшиги, 11 "А" синф ўқувчиси Марғубахон Баротова ижро этган

ракслар, 8-"А" синф ўқувчиси Дилфузахон Раҳимова ўқиган бадий шеърлар томошабинларда катта таассурот уйғотди. Голиблар туман "Санъат байрами" кўригида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

## ҚАЛБ ҚЎРИМИЗ — БОБОМИЗГА

— Кимнинг юрагида аждодларимизга меҳр-муҳаббат, қалб қўри бўлса танловда қатнашсин! Улуғ бобомиз Муҳаммад Тарагай Улуғбекнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган деворий рўзномалар танлови олдида ана шундай чақирқ ўртага ташланди. Шундан сўнг кўриқка тайёргарлик ишлари қизиб кетди. Мактаб спорт заллари, йўлаклар деворлари ўрин ажратишда рўзномаларда берилган мақолалар маз-

## Бир мактабдан икки хабар

муни, безакларидаги миллийлик ва қадимийлик анъаналарига алоҳида эътибор берилди.

Булардан ташқари мактабда Улуғбек бурчаги ташкил этилиб, унда буюк мутафаккир, олим ҳаёти ва ижоди акс этган стендлар, альбом ва кўргазмалар ташкил этилди, мактаб радиоузели эшиттиришларида бир неча марта бобомизга бағишланган эшиттиришлар бериб борилди. Биз ўқувчилар бундан кейин ҳам буюк аждодларимиз ҳаёти ва ижоди ҳақида ижодий конкурслар, баҳс-минозаралар, адабий композициялар бериб бораверамиз.

Х. МАХМУДОВА,

Фаргона вилояти, Ўзбекистон тумани, Х. Х. Ниёзий номидаги мактаб болалар ва ўсмирлар уюшмаси етакчиси.

## Соғлигингни соғломликда асрагин!

### КИЗГИНА, ОҒОҲ БЎЛ!

Қизларимизни нозик навиҳолга қиёслаш мумкин. Навиҳолни бўруну тўфонлардан асраган каби, уларнинг нозик организмларини ҳам турли хасталиклардан эҳтиётлаш лозим. Зеро, ҳар бир жажжи қизалоқ, бўлажак она, эртанги куннинг давомчиларидир! Шундай экан, қизларимиз бебаҳо бойликлари — саломатликларини ёшлиқдан асрашлари, гигиена қонун-қоидаларини ўзлари учун ҳар кунги мажбурият деб билишлари керак.

Кўпгина олим-шифокорлар, тадқиқотчиларнинг фикрига қараганда, қиз болалар гигиенаси аёллар гигиенасига қараганда аҳамиятлироқ саналар экан. Болалар ва ўсмирлар гигиенасига қизларни психогигиена элементлари асосида тарбиялаш керак. Бундай муолажаларнинг мақсади: шахснинг гормонал ривожланишини, организмнинг тўғри ривожланишини, турли гинекологик хасталикларнинг олдини олишни таъминлашдир. Қизлар гигиенаси муолажаларига қуйидагилар кирди: рационал овқатланиш, танани тоза тутиш, озода кийиниш, юқумли ва бошқа касалликлардан сақланиш, кун тартибини тўғри ташкил қилиш, табиий омиллардан фойдаланиш. Қизларимизнинг соғлом, бақувват, баркамол ва кўркам бўлиб улғайишларида мактабнинг, уларга таълим-тарбия берадиган устозларнинг ҳам роли беқиёсдир.

Боланинг тез ўсиши ва ақлий ривожланиши кечаетган мактаб ёшидаги даврда қиз болаларнинг ортиқча толиқишлари йўл қўймаслик, уйқу ва уйроқлик режими кузатиб бориш лозим. Қизлар кўпинча жисмоний тарбия дарсларидан қочинишади. Бу яхши эмас, албатта. Уларга ҳаракатли ўйинларни кўпроқ ўйнаш, волейбол, баскетбол, теннис ва сузиш каби спорт турлари билан мунтазам шугулланиб бориш тавсия этилади. Лекин тартибсиз жисмоний машғулотлар билан шугулланиш, велосипед учиб еки қайиқда сузиш қиз болалар саломатлигига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, спорт билан шугулланиш фақат соғлом қизларгагина тавсия этилади. Кейинги пайтларда қиз болалар орасида жинсий аъзоларнинг жароҳатланиш ҳолатларининг учраб туриши ачинарли ҳолдир. Шунинг учун ҳам жисмоний тарбия дарслари фақатгина ўқитувчилар назоратида ўтилса, фойдадан ҳоли бўлмайди. Қизларимиз 11-12 ешга тўлганларида улар организмда анатомио-физиологик ўзгаришлар рўй беради. Бу даврда уларга тушунчалар бериш лозим.

Қиз болаларнинг овқатланишига ҳам алоҳида аҳамият бериш керак. Улар кофе, какао, аччиқ чой, шўр ва аччиқ тузламаларни истеъмол қилмаганликлари маъқул. Бу экстрактив моддалар баданда потўғри соч ўсишига ва жинсий ҳиссиётнинг эрта уйғонишига сабаб бўлиши мумкин. Қизларнинг чаноқ суяклари, поғона умуртқа суяклари тўғри ривожланишида мактаб партасида тўғри ўтириш ва тўғри пойафзал кийишнинг ҳам аҳамияти катта. Қиз болалар оёқ кийимининг пошниси 2-3 сантиметрдан ошмаслиги, пайпоқ ва гольфиларнинг резинкаси жуда тор бўлмаслиги керак.

Юқоридаги қонун-қоидаларга амал қилсақгина, келажагимиз соғлом ва баркамол бўлишини таъминлагани бўлаемиз.

М. ЗУПАРХУЖАЕВА,  
доцент, тиббиёт фаилари номзоди.

## ҚОП КЎТАРГАН БОЛА

Бу болани мен ҳар кун, ринчи қаватда, битта сигир, кун ора учратаман. У иккита қўй, ўнта товўғимиз қўлтиғига бўш қоп қистириб бор. "Қандай боқасизлар?" нариги томондаги кўп қаватли демоқчисиз, жуда оддий", уйлар орасига кирганича давом этди у, ҳар кун дарс-кўздан ғойиб бўлади. Орадан икки-уч соатлар чамаси вақт қотган нон йиғаман, уларни ўтгач эса қопда тўла аллани ивитиб, кепак ва сомон қўшиб мани орқалаб изига қатади. бераман, сут, қаймоқ, тухум "Ушоққина гавдасига қопни ўзимиздан. Ҳарна-да, ота-қандай кўтаряпти экан?" дея онамга ёрдам.

— Кўшнилар индашмай-дими!  
— Албатта индашади. Лекин биз молхона, товўғхонани озода тутамиз, икки укам, бир синглим бор, улар менга кўмаклашишади.

— Ортиқча, қолган-қутган нонлар кўп тушади-ми, бу ёғи бозор иқтисодиёти, қийинчилик бўлса!..

— Ҳар бир хонадонда ҳеч бўлмаганда уч-тўрт бўлак нон ортиб қолади, ана шу нонларни йиғиб беришади. Мана, ўтган ёзда ҳатто баъзилар халта-халта қуртлаган гуруч, мита тушган унларни олиб чиқиб беришди. Идишларини қайтариб ҳам олишмади.

— Ҳовлиларингизда сигир боқсанг керак-а, булар уларгами? — сўрадим қопга ишора қилиб.

— Ҳовлида эмас, кўп қаватли уйда яшаймиз, би-

Х. ЖАЛИЛОВ,  
меҳнат фахрийси.



Сиз суратда кўриб турган бу жажжи кичкинтойлар Бухоро шаҳар, Тўқимачилик туманидаги 34-болалар боғчасида тарбияланадилар. Болажонларнинг сеvimли масканига айланган ушбу даргоҳда уларнинг одобли, интизомли, муносиб фарзандлар бўлиб ўлғайишлари алоҳида эътибор берилди.

Меҳрибон тарбиячилар болаларни миллий ўрф-одатларимиз, қадимий удулларимиз билан таништиришга интиладилар. Хонтахта атрофида давра олиб суҳбатлар қуриш, ҳол-аҳвол сўрашишлари меҳмонларга такаллуф қилиш каби назокатли, ўзбекона одатларимизни ўргатадилар.

Ш. ҚИЁМОВ суратга олган.

## КИМ ХАТО ҚИЛДИ — ДАРРОВ БИЛИНДИ

Уларнинг одати шунақа. Бир кун аввал уйга берилган вазифа мураккаброқ бўлди, дарҳол синфга дарс бошланишидан ўн-ўн беш дақиқа аввал келишади. Синфдошлари билан бирга ўша мисолни доскага ёзиб биргаликда ечишади. Ким нимада хато қилди, қаерда янглишди, дарҳол билиб олишади. Шунинг учун ҳам Амударё туманидаги А. Навоий номи мактабнинг 8-синфи илғор синфлардан ҳисобланади. Дарвоқе, ютуқларни қўлга киритишда аълочи ва меҳнатсевар ўқувчилар Наргиза Ортиқова,

Наргиза Бегимова, Сафарбой Болтаев, Жасур Ҳасановларнинг ҳиссаси катта. Улар ўзлари аъло ўқиш билан бирга бошқа синфдошларидан ҳам кўмакларини аяшмайди.

Х. ОТАМУРОДОВ,  
ТАҲРИРИЯТДАН: Аълочи ўқувчилар фақат ўқинида эмас, ўзгаларга ердам беришда ҳам аълочилигини кўрсатиши керакда! Шундай эмасми? Сизда қанақа? ХАТЛАРИНГИЗНИ КУТАМИЗ.



Ёш болаларни «хўппа семиз» қилиб ўраб-буркаб қўйиш яхшими? Йўқ, албатта. Бола шўхлик қилсин, қорбурон ўйнасин, яхмалак отсин. Буни боланинг ўз табиати талаб қилапти. Бинобарин, қор ва мусаффо совуқ ҳаво унга фойдалидир.

Уйин, кулги ва ҳаракатдан сўнг боланинг иштаҳаси очилади, тўйиб овқат ейди, яхши ухлайди. Бунақа бола тез кунда куч-қувватга кириб кетади. Қадимий Спартакнинг ботир ва кучли йигит-қизлари ёшлиқларида яхшилаб чиниқ-шар, қишда ялангоёқ узоқ масофаларга чопишар экан.

Ота-боболаримиз ёзда ялангоёқ, қишда эса яқтак кийиб юрганлар, айвонда қишлаганлар. Болта ва арра билан иноқ бўлиб ишлаганлар. Ялангоёқ юришда ҳикмат кўп. Ялангоёқ ер босмаган кишининг товони хўл бўлиб қолса, бас, дарров тумов бўлиб қолади. Оёғи иссиқ-совуққа ўрганган киши муздек сувга ҳам парво қилмайди, акса ҳам урмайди. Оёқни иссиқ-совуққа ўргатиш учун аввал бир неча кунгача пайпоқни ечмай, совуқ полда юрилади. Шундай қилиб, оёқни ёзда иссиққа, куз ва қишда совуққа ўргатилади.

Оёқни аввал иссиқ, сўнг совуқ сувга 5-10 минут ботириб ўтқизиш ҳам чиниқтириш мумкин. Кейин оёқлар яхшилаб артилади, уқаланади ҳам. Агарда оёқлар иссиққа ўрганмаганда эди, кўр, олов устида юриб булармиди? Шунингдек, оёқлар совуққа ўрганмаганда қорда, музда туриб булармиди? Урмонларда адашиб қолиб кетган болалар

иссиқ-совуққа, очликка бардош бериб, натижада шундай чиниқиб кетганларки, улар дард нималигини билмаганлар. Одам организми аста-секин, ҳаттоки заҳарга ҳам ўрганиши мумкин. Илон, чаённинг чақишига ўрганганлар, уларнинг қайта чақишига парво қилмайдилар, чунки бадан унга ўрганган ва чиниққан бўлади.

Ҳар бир чиниқиб тадбирига чўчиб, кўрқиб эмас, балки астойдил киришилади. Акс ҳолда шамоллаб қолиш ҳеч гап эмас.

Ўтмишда совуққа, совуқ сувга ўрганган кексалар кўп бўлган. Диоген қишда бир парча мато билан ўралиб олиб ялангоёқ юраверар экан. Кунлардан бир куни ундан:

— Совуқ емайси-ми? — деб сўрабди бир киши.

— Юзинг совуқ ейдими? — деб қарши савол берибди Диоген.

— Йўқ.

— Менинг баданим ҳам юзимга ўхшаб совуқемайди, — деб жавоб берибди у.

Клавдий Элианиннинг гувоҳлик беришича, Сукротнинг гавдаси бақувват ва чайир бўлган. Афиналикларга ўлат тегиб, кўпчилик ўлган ва касал бўлиб ётганда фақат Сукротгина соппа-соғ қолган.

Русларнинг иссиқ ҳаммомда супурги билан танани савалаб, сўнг қорга ёки сувга шўнгиб чиқиш одатлари бор. Парижликлар Петр I нинг аскарларини қишда Сена дарёсида чўмилаётганини кўриб, «ё тангрим!» дея ёқаларини ушлашган эканлар. А. Суворов, Л. Толстой, И. Репин, И. Павлов, Г. Жуковнинг ҳам қишда совуқ сувда чўмилиш одатлари бўлган. А. Цельский таъбири билан айтсак, совуқ сув — шифо, у баданни тетик ва руҳни енгил қилади.



## КИТОБ — БИЛИМ МАНБАИ

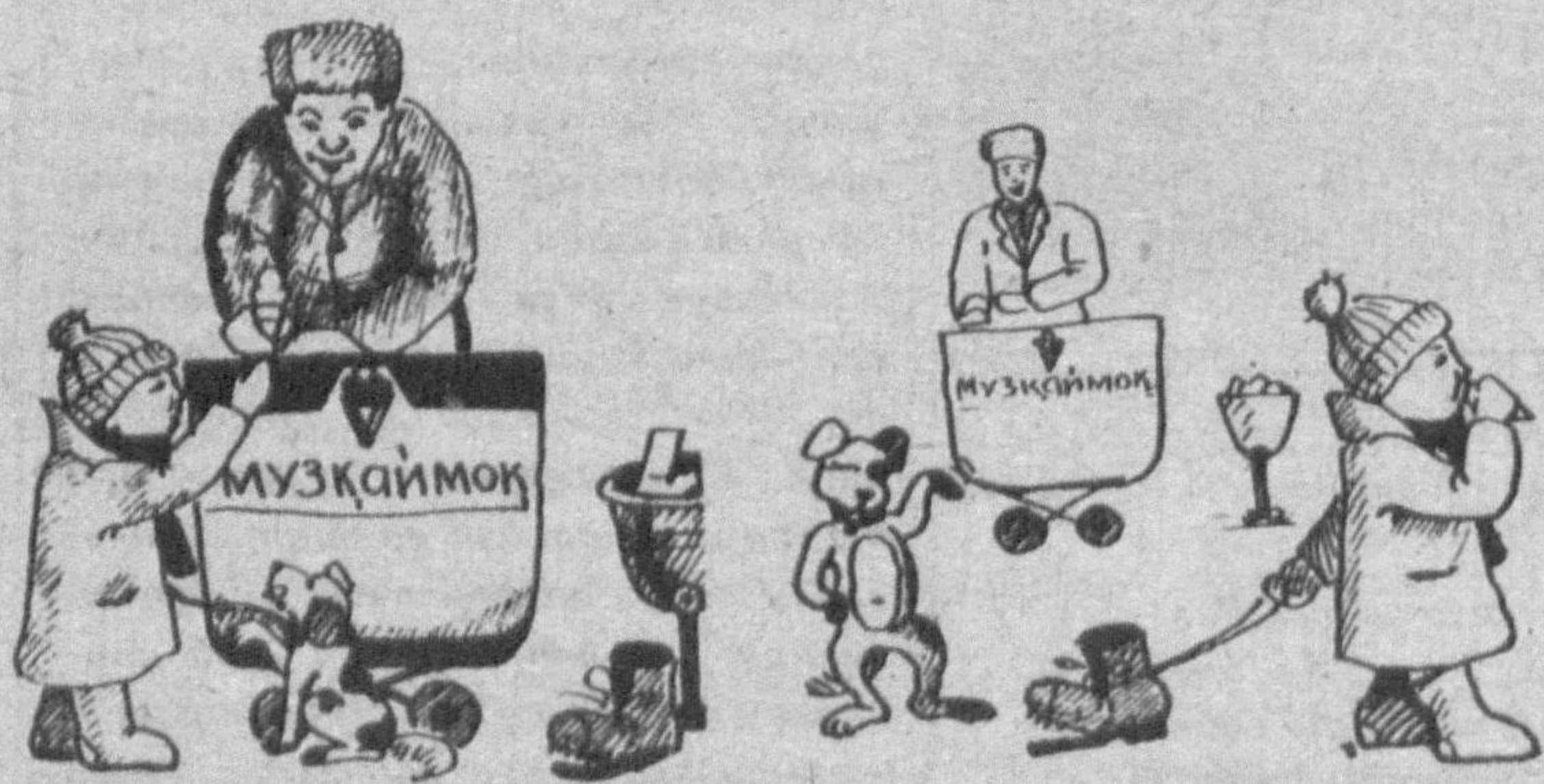
Китоб! Битмас-туганмас билим кони, қувончлар, шодликлар, воқеа-ҳодисалар ҳикоячиси, инсон ақл-идрокини пешловчи, унга олам-олам маънавий озик, руҳий тетиклик, ҳаяжон ва завқ бағишловчи энг муътабар, бебаҳо хазина! Пушкин эртақлари-ю, Ҳамид Олимжон шеърлари, Горький ҳикоялари-ю Ойбек эсдаликлари, Ғафур Ғулومнинг қувноқ қиссалари-ю, Пулат Муминнинг янғроқ қушиқлари — ҳаммаси кунглингизни равшан, таъбингизни чоғ қилиши билан бирга, фикрингиз, ақлингиз, тафаккурингизни устиради, сизни ҳаёт — оламга чуқурроқ назар ташлашга, уни дилдан идрок этиб ўрганишга даъват этади.

Ҳа, билим манбаи, ахлоқ-одоб манбаи, юксак инсоний гузаллик манбаи — китоб. Билим, бу ҳикмат деб аталади. Бу ҳақда отахон шоиримиз Ғафур Ғулум шундай деганлар:

Билмак шарафидек юксак зинадан,  
Одамзод шунчалик кўтарил олди.  
«О» ҳарфи, «Д» ҳарфи ҳурмати учун,  
Одам деган муқаддас номни олди.

Ана шу муқаддас номга лойиқ бўлгин, қизалоқ!

## Рассом хандаси



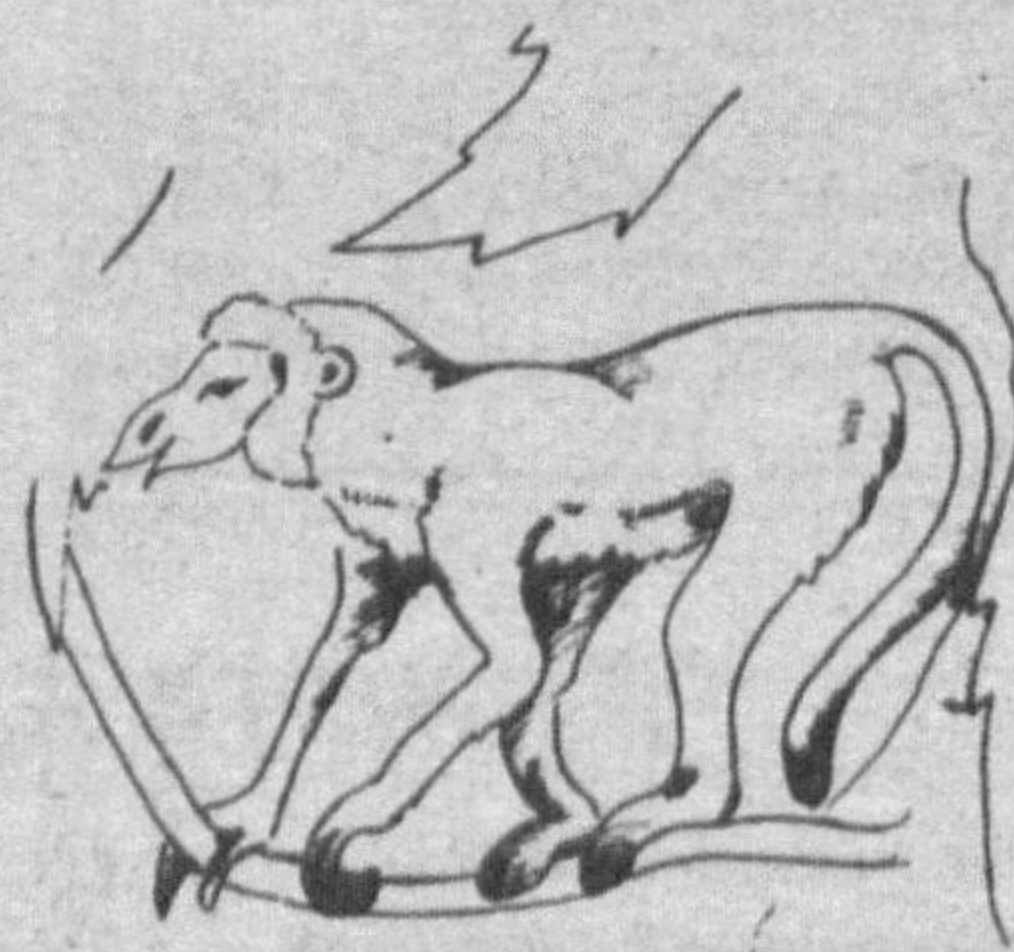
Музқаймоққа ҳаёли кетиб, итидан айрилди, ё итининг узи ундан айрилди. Айб кимда экан-а?



«Икки»ларини еб суюнтирганди, аммо коптогини олиб қочиб, куюнтирди.

Рассом Н. СУЮНОВ.

## ЭНГ КАТТА ВА ЭНГ КИЧИК МАЙМУНЛАР



Дунёда маймунларнинг энг каттаси горилла эканини биласиз. Уларнинг бўйи 2 метргача, оғирлиги 250 килограммгача етади. Маймунларнинг энг кичиги уйинқароқ маймунлар оиласидан бўлган мармозетлар бўлиб, улар Жанубий Америка чангалзорларида яшайди. Бу маймунчаларнинг бўйи 20-25 сантиметр, оғирлиги эса 250-500 грамм келади.

\*\*\*

Чикагода қизиқарли тажриба утказишди. Кино-театрда фақат маймунлар учун кино кўрсатишди. Улар ҳайвонлар ҳақидаги, айниқ-

са ўзлари ҳақидаги фильмларни қизиқишиб томоша қилишган. Аммо экранда илонлар пайдо бўлди, дегунча чийиллаганларича зални ташлаб чиқиб кетишган. Чунки илон уларнинг энг ашаддий душмани-да.

## ИШТАҲАЛИ СИГИРЛАР



Лодзь шаҳридаги мол доктори Богдан Ладжинскийнинг уйида антиқа буюмлар коллекцияси мавжуд. Доктор уларни 30 йил давомида йиққан. Унинг коллекциясида оддий калитлар, тасбеҳлар, мунчоқлар, пичоқ, сўргич ва ҳатто... икки метрли зонтик ҳам бор, улар сигирларнинг ошқозонидан топилган.

## ЧИДАМЛИ ҲАЙВОНЛАР



Норвегияда совуққа чидайдиган ҳайвонларни аниқлаш юзасидан тажриба утказилди. Маълум бўлишича, қаттиқ совуққа чидашда кутб ўрдагининг олдига тушадигани йўқ экан. Кутб ўрдаги 110 даража совуққа чидаш бериб, рекорд қўйган.

Қаттиқ совуққа чидашда гоз — иккинчи, оқ айиқ учинчи уринда тураркан.

\*\*\*

Туя ташналикка чидайди. У икки ҳафтагача сув ичмай яшай олади.

Лекин Мексика олмахони эса ташналикка чидашда туядан ҳам ўзар экан. Олмаҳон сувсиз уч ой яшай оларкан.

Муассислар: **ЎЗБЕКИСТОН**  
ЕШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ  
ҚУМИТАСИ, **ЎЗБЕКИСТОН**  
РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ  
ВАЗИРАЛИГИ

Бош муҳаррир:  
Умида АБДУАЗИМОВА

Таҳририят:  
**Сафар БАРНОЕВ,**  
**Феруза ЖАЛИЛОВА,**  
**Сойибжон ИСМОИЛОВ,**  
**Музаффар ПИРМАТОВ**  
**Сабоҳат ШУКУРОВА**

Газета ҳафтанинг сешанба куни чиқади.  
Газета 1929 йил, 1 августдан «Ленин  
уқуни» номи билан чиқа бошлаган.  
Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000137  
Манзилми: 100083, Тошкент шаҳри,  
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.  
**Телефон: 33-44-25**

IBM компютерида терилади ва  
саҳифаланади. Оффсет усулида босилган.  
Ҳажми — 1 босма табоқ  
Буюртма — Г-0018.  
11.000 нусхада босилди.  
Қоғоз бичими — А-3.  
Босишга тошшириш вақти 19.00  
Тошширилди —